

Liite Bilaga 1

**Talousarviokehys 2026 ja
taloussuunnitelma 2026 - 2028**

Sipoon kunta

KH 16.6.2025 § 7

Sisällysluettelo:

1.	Verotuloennuste ja valtionosuudet.....	3
2.	Sipoon kunnan väestön kehitys ja talous v. 2025.....	4
	Väestö.....	4
	Sipoon kunnan vuoden 2025 talous ja tilinpäätös 2024.....	4
3.	Vuoden 2026 talousarvion kehys, peruskunta ja Sipoon Vesi	
	5
4.	Kehys toimialoittain	7
5.	Talouden sopeuttamistarve toimialoittain	7
6.	Investoinnit.....	8
7.	Lainat, vieras pääoma	8
8.	Sisäiset veloitukset	8
9.	Alustava aikataulu talousarvion valmistelussa.....	9

Talousarviokehys vuodelle 2026 ja taloussuunnitelmavuosille 2026–2028

1. Verotuloennuste ja valtionosuudet

Talousarviokehyksessä käytetty verotuloennuste pohjautuu Kuntaliiton toukokuun 2025 ennusteeseen. Kunnallisvero on huomioitu nykyisellä 6,6 % -tasolla. Kuntaliiton tekemään pohjaennusteeseen on lisätty maltillinen lisäys kiinteistörekisteritietojen läpikäymisen kautta saatavasta veron lisäyksestä, jolloin kiinteistöverojen lisäys asteittain vuoteen 2028 mennessä olisi +300 000 euroa. Vakituisten asuinrakennusten veropohjan on arvioitu taloussuunnitelmakaudella kasvavan maltillisesti.

Yhteenveto							
TILIVUOSI	#	2023	2024	2025**	2026**	2027**	2028**
Verolaji							
Kunnallisvero		44 788	42 659	43 697	46 367	49 159	51 979
Muutos %		-56,9	-4,8	2,4	6,1	6,0	5,7
Yhteisövero		5 981	4 749	3 678	3 746	3 956	4 150
Muutos %		-21,0	-20,6	-22,5	1,8	5,6	4,9
Kiinteistövero		11 635	13 180	13 490	13 587	13 720	13 854
Muutos %		9,3	13,3	2,4	0,7	1,0	1,0
VEROTULOKSI KIRJATTAVA		62 404	60 588	60 866	63 699	66 835	69 982
Muutos %		-48,9	-2,9	0,5	4,7	4,9	4,7
Taulukoiden luvut on esitetty käyvin hinnoin, eli inflaation vaikutusta ei ole eliminoitu							
Kuluttajahintaindeksi, 2000=100		138,4	140,0	140,9	142,5	144,3	146,3
Kuluttajahintaindeksin muutos		6,2	1,6	0,9	1,6	1,8	2,0
Peruspalvelujen hintaindeksi		144,8	148,0	151,1	154,9	158,6	161,3
Peruspalv. hintaindeksin muutos		4,5	3,2	3,1	3,8	3,7	2,7

Yhteisöveron osalta Suomen hallituksen linjauksen mukaisesti yhteisöveroprosentin odotetaan laskevan 18 %:iin nykyisestä 20 %:sta. VM:n antaman alustavan tiedon mukaisesti tämä vähennys kuitenkin kompensoitaisiin kunnille täysimääräisesti.

Kuntien valtionosuuksista VM on julkaissut ennakkotiedot 30.4. ja Kuntaliitto yhteenvedon 6.5.2025. Sipoon kunnan osalta valtionosuuksia saataisiin vuonna 2026 noin 700.000 euroa vähemmän kuin vuonna 2025 eli 22,1 milj. euroa. Laskua tähän vuoteen olisi 3 %. On kuitenkin huomioitava, että valtionosuuksien määrä voi muuttua talousarviovalmistelun edetessä. Valtionosuus uudistuksen tulisi tulla voimaan vuoden 2027 alusta. Uudistuksen vaikutuksista Sipoon kunnan valtionosuuksiin ei ole vielä tätä kehystä laadittaessa tietoa.

2. Sipoon kunnan väestön kehitys ja talous v. 2025

Väestö

Sipoon kunnan asukasluku on noussut 1-4/2025 verrattuna vastaavaan ed. vuoden ajankohtaan +199 henkilöä. Kunnan asukasluku 30.4.2025 oli 22.896. Vuoden 2024 lopussa asukasmäärä oli 22.823 henkeä eli alkuvuoden 2025 lisäys oli +73 henkilöä. Sipoon väestömäärän ennakoidaan kasvavan, n. 1,5 % / vuosi.

Sipoon kunnan vuoden 2025 talous ja tilinpäätös 2024

Kuluvan vuoden 1. osavuosisikatsauksen ennusteen mukaan vuosi 2024 olisi -2,4 M€ eli alijäämäinen (TA2025/ +0,7 M€).

Vuoden 2024 tilinpäätöksen tulos oli 0,5 M€ (konserni 1,1 M€) ja ylijäämä 2,2 M€ (konserni 2,9 M€). Kunnan taseeseen (peruskunta ja Sipoon Vesi) kertyneet ylijäämät olivat 45,3 M€.

3. Vuoden 2026 talousarvion kehys, peruskunta ja Sipoon Vesi

Talousarvion kehyksessä on huomioitu toimialoilla tiedossa olevat kustannusten nousut, palkkojen sopimuskorotukset sekä toiminnallisista muutoksista aiheutuvat lisämäärärahatarpeet.

Talousarvion kehymisen valmistelussa on lisäksi kohdistettu toimialoille talouden sopeuttamisen tavoitteet, jotta kehys on tasapainossa, ts. tulos on peruskunnan osalta nolla. **KH 16.6.2025 §7 mukaisesti vuosi 2026 saa olla alijäämäinen 2 milj.euroa.**

)SLASKELMA ULKOINEN-SISÄINEN1-12/2025									
(tuhatta euroa)									
		TA2023		TA2024		TA2025			
PERUSKUNTA YHTEENSÄ, ILMAN SIPOON VETTÄ		muut.	TP2023	muut.	TP2024	muut.	Kehys 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT									
	MYyntituotot	1 762	1 592	1 679	1 852	1 718			
	MAKSUTUOTOT	2 652	2 817	2 675	2 550	2 699			
	TUET JA AVUSTUKSET	1 027	1 704	863	1 318	775			
	MUUT TOIMINTATUOTOT	7 311	8 047	9 027	6 077	9 448			
	TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	12 752	14 160	14 243	11 796	14 640	12 930	12 500	12 180
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN									
	VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	7	0	1	0			
	VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN YHTEENSÄ	0	7	0	1	0			
TOIMINTAKULUT									
	HENKILÖSTÖKULUT	-45 050	-45 348	-48 096	-47 321	-48 470	-51 419	-53 368	-54 230
	PALKAT JA PALKKIOT	-36 416	-36 554	-38 874	-38 595	-39 216			
	HENKILÖSIVUKULUT	-8 635	-8 794	-9 222	-8 726	-9 255			
	PALVELUJEN OSTOT	-23 010	-22 339	-23 315	-22 199	-25 468			
	AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-6 377	-6 432	-6 823	-6 512	-7 026			
	AVUSTUKSET	-4 142	-3 740	-4 089	-3 704	-4 042			
	MUUT TOIMINTAKULUT	-4 752	-3 681	-5 082	-4 618	-5 141	-37 968	-35 165	-35 969
	TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-83 332	-81 540	-87 405	-84 353	-90 147	-89 386	-88 533	-90 199
	TOIMINTAKATE	-70 580	-67 373	-73 162	-72 556	-75 507	-76 456	-76 033	-78 019
	VEROTULOT	61 700	62 393	61 185	60 588	63 230	63 699	66 835	69 982
	VALTIONOSUJDET	21 745	22 093	22 566	22 076	22 521	21 978	21 862	22 189
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT									
	KORKOTUOTOT	80	1	25	193	50			
	MUUT RAHOITUSTUOTOT	735	883	1 137	881	875			
	KORKOKULUT	-900	-1 157	-2 040	-1 889	-1 817			
	MUUT RAHOITUSKULUT	-13	-11	-255	-12	-31			
	RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	-98	-284	-1 133	-827	-923	-1 571	-2 313	-3 252
	VUOSIKATE	12 768	16 829	9 457	9 281	9 320	7 650	10 350	10 900
POISTOT JA ARVONALENTUMISET									
	SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-9 240	-8 794	-9 350	-8 936	-9 300			
	ARVONALENTUMISET	0	-4 918	0	-492	0			
	POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-9 240	-13 712	-9 350	-9 427	-9 300	-9 650	-10 350	-10 900
	TILIKAUDEN TULOS	3 528	3 117	107	-147	20	-2 000	0	0
	POISTOERON MUUTOS	1 200	-1 117	1 200	1 781	1 200			
	VARAUSTEN MUUTOS	0	3 050	0	0	0			
	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	4 728	5 051	1 307	1 635	1 220	-2 000	0	0

Maanmyyntituotot

Myyntituotoiksi on arvioitu 3 M€ vuodelle 2026 ja vuosille 2027 ja 2028 noin 2,5 M€.

Sipoon Vesi

Sipoon Veden osalta tavoitteena on kattaa toiminnasta syntyvät kulut taksoilla. Palkkakehitys on arvioitu taloussuunnitelmakaudelle kunnan yleisen palkkakehityksen pohjalta kehykseen. Tuloksen ennustetaan jäävän Sipoon Veden osalta maltillisesti ylijäämäiseksi.

TULOSLASKELMA ULKOINEN-SISÄINEN1-12/2025								
euroa								
SIPOON VESI	TA2023 muut.	TP2023	TA2024 muut.	TP2024	TA2025 muut.	Kehys 2026	TS 2027	TS 2028
LIIKEVAIHTO	5 350 000	5 083 878	5 210 000	5 295 606	5 775 000	5 830 000	5 890 000	5 950 000
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	300 000	293 029	200 000	289 466	300 000	200 000	200 000	200 000
MATERIAALIT JA PALVELUT	-2 200 000	-1 978 437	-2 270 000	-2 069 828	-2 306 100	-2 395 000	-2 445 000	-2 400 000
HENKILÖSTÖKULUT	-714 280	-604 489	-732 640	-696 415	-750 290	-756 720	-785 403	-798 101
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 200 000	-1 197 520	-1 200 000	-1 301 912	-1 200 000	-1 200 000	-1 200 000	-1 200 000
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-140 000	-152 268	-150 000	-174 920	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
LIIKELYLIJÄÄMÄ YHTEENSÄ	1 395 720	1 444 193	1 057 360	1 341 997	1 668 610	1 528 280	1 509 597	1 601 899
RAHOITUSTUOTOT/KULUT	-982 350	-731 741	-982 350	-728 736	-982 350	-980 000	-980 000	-980 000
YLIJÄÄMÄ ENN.SAT. ERIÄ YHT.	413 370	712 452	75 010	613 261	686 260	548 280	529 597	621 899
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	413 370	712 452	75 010	613 261	686 260	548 280	529 597	621 899

4. Kehys toimialoitain

päivitetty KH 16.6.2025 §7 mukaisesti

KEHYS TOIMIALOITAIN		TA2023 muut.	TP2023	TA2024 muut.	TP2024	TA2025 muut.	Kehys 2026	TS 2027	TS 2028
10 Keskusvaalilautakunta	Toimintatuotot	0	40 162	0	121 541	0	0	70 000	0
	Toimintakulut	-40 000	-40 041	-120 000	-121 917	-110 000	-1 500	-71 500	-1 500
	TOIMINTAKATE	-40 000	121	-120 000	-376	-110 000	-1 500	-1 500	-1 500
11 Tilintarkastuslautakunta	Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0
	Toimintakulut	-44 400		-42 435	-49 800	-52 654	-55 580	-55 580	-55 580
	TOIMINTAKATE	-44 400	0	-42 435	-49 800	-52 654	-55 580	-55 580	-55 580
12 Kunnanhallitus	Toimintatuotot	3 625 000	3 871 766	5 220 000	1 575 330	5 325 000	2 975 330	2 475 330	2 475 330
	Toimintakulut	-1 381 160	-1 741 595	-1 211 410	-1 291 273	-1 360 790	-1 308 251	-1 273 147	-1 301 303
	TOIMINTAKATE	2 243 840	2 130 172	4 008 590	284 057	3 964 210	1 667 079	1 202 183	1 174 027
13 Konsernipalvelut	Toimintatuotot	307 000	752 356	411 300	449 363	543 971	349 363	349 363	349 363
	Toimintakulut	-9 314 451	-8 017 032	-9 374 457	-8 326 548	-9 878 677	-8 475 230	-8 278 119	-8 423 326
	TOIMINTAKATE	-9 007 451	-7 264 676	-8 963 157	-7 877 185	-9 334 706	-8 125 868	-7 928 756	-8 073 964
14 Arki- ja vapaa-aika	Toimintatuotot	1 418 675	1 115 237	1 178 817	1 374 269	1 219 646	1 374 269	1 374 269	1 374 269
	Toimintakulut	-11 294 378	-10 664 098	-11 827 037	-11 527 135	-14 310 356	-14 408 017	-14 401 964	-14 642 275
	TOIMINTAKATE	-9 875 703	-9 548 861	-10 648 220	-10 152 866	-13 090 710	-13 033 748	-13 027 695	-13 268 006
31 Varhaiskasvatus	Toimintatuotot	1 160 000	1 271 073	1 200 000	1 127 356	1 200 000	977 356	977 356	977 356
	Toimintakulut	-15 496 245	-15 143 193	-15 822 700	-15 698 582	-15 881 450	-15 780 108	-15 608 923	-15 952 445
	TOIMINTAKATE	-14 336 245	-13 872 120	-14 622 700	-14 571 225	-14 681 450	-14 802 752	-14 631 567	-14 975 089
33 Koulutus	Toimintatuotot	2 010 000	2 233 958	2 010 000	2 321 133	1 910 000	2 321 133	2 321 133	2 321 133
	Toimintakulut	-23 587 312	-23 587 086	-25 138 962	-24 300 960	-24 414 986	-25 880 350	-26 177 317	-26 799 171
	TOIMINTAKATE	-21 577 312	-21 353 128	-23 128 962	-21 979 828	-22 504 986	-23 559 217	-23 856 184	-24 478 038
40 Yhteiskunta ja Ympäristö	Toimintatuotot	4 231 120	4 875 344	4 222 620	4 827 487	4 441 420	4 932 487	4 932 487	4 682 487
	Toimintakulut	-22 173 831	-22 145 946	-23 860 461	-23 034 141	-24 135 655	-23 477 195	-22 666 556	-23 023 506
	TOIMINTAKATE	-17 942 711	-17 263 389	-19 637 841	-18 205 504	-19 694 235	-18 544 708	-17 734 069	-18 341 019
toimialat yhteensä	Toimintatuotot	12 751 795	14 159 896	14 242 737	11 796 478	14 640 037	12 929 937	12 499 937	12 179 937
	Toimintakulut	-83 331 777	-81 540 000	-87 404 827	-84 353 209	-90 147 494	-89 386 231	-88 533 106	-90 199 106
	TOIMINTAKATE	-70 579 982	-67 372 891	-73 162 090	-72 555 581	-75 507 457	-76 456 294	-76 033 169	-78 019 169

5. Talouden sopeuttamistarve toimialoitain

Talousarvion saamiseksi tasapainoon toimialoille on allokoitu talouden tehostamistavoitteet. Tavoitteet saavuttamalla on mahdollista saavuttaa peruskunnan tasolla nollatulos. Sopeuttamistavoitteet on laskennallisesti sisällytetty toimialojen toimintakulujen vähennyksiksi.

Toimialakohtaiset tavoitteet ovat (päiv. KH 16.6.2025 §7):

Toiminnan sopeuttamisen raami	2026	2027	2028
12 KH	-33	-60	18
13 Konsernipalvelut	-202	-343	82
14 Arki- ja vapaa-aika	-344	-605	144
31 Varhaiskasvatus	-377	-651	151
33 Koulutus	-618	-1106	251
40 YhYm	-561	-932	227
Yhteensä	-2136	-3697	873

6. Investoinnit

Talousarvio 2026 / TS 27-28								
	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TA2025 alkup.	TA2025 muutos	TA 2026	TS 2027	TS 2028
BRUTTOINVESTOINNIT, INFRA JA RAKENNUKSET - investointiryhmittäin								
Laajennusinvestoinnit, kaava-alueet	-4 164	-2 148	-3 478	-8 440	-8 480	-6 620	-5 360	-9 280
Laajennusinvestoinnit, rakennukset	-289	-342	-1 546	-200	-280	-400	-200	-50
Uudelleeninvestoinnit	-353	-149	-2 812	-3 850	-3 385	-7 350	-7 700	-2 700
Peruskorjausinvestoinnit	-3 783	-7 068	-2 556	-3 000	-3 210	-2 920	-4 085	-3 710
Muut investoinnit	-282	-771	-1 647	-760	-895	-400	-2 100	-2 050
Bruttoinvestoinnit yhteensä, infra ja rakennukset	-8 871	-10 478	-12 039	-16 250	-16 250	-17 690	-19 445	-17 790
Rakennukset	-3 493	-4 876	-5 999	-5 670	-5 285	-9 250	-9 800	-5 750
Infrainvestoinnit	-5 079	-3 615	-5 832	-9 600	-9 775	-8 320	-9 235	-11 930
Liikuntatoimen investoinnit	-299	-1 987	-208	-980	-1 190	-120	-410	-110
Bruttoinvestoinnit yhteensä, infra ja rakennukset	-8 871	-10 478	-12 039	-16 250	-16 250	-17 690	-19 445	-17 790
			Kiinteä omaisuus	-2 387	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Infra, rakennukset, osakkeet, irtain, kiinteä	-12 127	-13 045	-15 873	-20 810	-20 810	-20 170	-21 945	-20 290
Vesiliikelaitos	-5 157	-2 537	-2 714	-5 870	-5 870	-4 500	-4 500	-4 500
Kunta ja Vesiliikelaitos, kaikki yhteensä	-17 284	-15 582	-18 587	-26 680	-26 680	-24 670	-26 445	-24 790

7. Lainat, vieras pääoma

Kunnan investointiohjelma on kattava. Investointien kattamiseksi kunnan tulee nostaa lisää lainoja. Arvio lainojen lisäyksestä on noin 8 milj. euroa lisäys vuodessa. Taloussuunnitelmavuosien 2026-2028 aikana lainojen lisäys on yhteensä 25 milj. euroa.

8. Sisäiset veloitukset

Toimialojen kehukseen on sisällytetty sisäiset kustannukset ko. sisäisten palveluiden kustannusten kattamiseksi. Sisäisiä kustannuksia/tuottoja ovat sisäiset vuokrat ja sisäiset ruokapalvelut. Sisäisten kustannusten tarkoitus on ohjata ko. osastoa käyttämään sisäisiä palveluja taloudellisesti tarpeensa mukaisesti.

Suurin sisäinen kustannus syntyy osaston käyttämien kiinteistöjen pääoma- ja ylläpitokustannuksista.

9. Alustava aikataulu talousarvion valmistelussa

16.6.	Kunnanhallitus, Kehys 2026–2028
syyskuu	TA 2026 v 1.0 valmis, toimialoittaiset talouden sopeuttamistoimenpiteet ja näiden pohjalta valiokuntakäsittely Valiokuntakäsittelyt (TA ja osavuosikatsaus, molemmissa mukana käyttötalous, investoinnit ja HTV)
lokakuu	Kunnanhallituksen TA 2026 käsittely
marraskuu	Valtuusto, talousarvion I käsittely, vero%, elokuun osavuosikatsaus
joulukuu	Valtuusto, talousarvion II käsittely